

II ПРИНЦИПИ, ЦИЉЕВИ И ОПШТА КОНЦЕПЦИЈА ПРОСТОРНОГ РАЗВОЈА

II 1. Визија и принципи просторног развоја

Према расположивим подацима запажа се да је подручје општине Кучево економски недовољно развијено са сталном тенденцијом смањења броја становника, гашења и одумирања појединих насеља (на пример: Благојево Камен, Мала Бресница или Равниште). Општину/локалну самоуправу поред недовољне развијености карактеришу изражени структурални проблеми у индустрији и пољопривреди, затим недовољно развијена инфраструктура, нарочито у сеоским насељима, затим угроженост природних ресурса и недовољно развијен систем насеља.

Изградња насеља и градског насеља Кучева још није постала саставни део интегралног развоја Србије. Запажа се заостајање (у значајнијем обиму) социјо-економског развоја и просторне структуре, које се испољава стихијским исељавањем становништва са свих делова овог подручја, рачунајући ту и градско насеље - Кучево, тако да општина, уз веома висок негативан природни прираштај, оставља слику наглашене економске и демографске депресије.

Просторни план јединице локалне самоуправе је механизам за успостављање односа и сагласности између корисника земљишта и других природних ресурса (приватни сектор) и институција које управљају процесима и доносе политичке и планерске одлуке на разним нивоима (јавни сектор).

Природни и створени фактори, као визија за будући развој општине, били би:

- простране шуме источног дела општине, чија површина чини више од 1/3 површине под шумом у Браничевском округу, представљају најзначајнији потенцијал у општини;

- плодно земљиште на северозападу општине и у долини Пека погодно за ратарску, воћарску и повртарску производњу;

- рудна богатства, значајан су потенцијал (посебно злато с јамским ископом у долини Пека и угаљ у басену Раденка - Ракова Бара, где су извршене све припреме за почетак истражене експлоатације угља с површинским копом;

- постојећи капацитети, као основа за даљи развој прераде дрвета, производње креча, камена и кварца и развој агроиндустрије;

- постојећа инфраструктура, а нарочито железничка пруга и магистрални пут, који пресецају територију општине, а повезују Београд и западни део Браничевског округа са Борским округом, локалним путевима сва сеоска насеља повезана су државним путевима I и II реда, железничком пругом;

- пространи пашњаци у источном делу општине погодни су за развој сточарства, нарочито овчарства; познато је Хољско јагње, хољски сир и мед, који могу бити и бренд овог краја;

- отворена пећина Церемошња већ је оспособљена за развој спелеолошког туризма, док пећина у Равништу, Гаура Маре у Дубокој и Гаура Веи код Раденке нису отворене за посету, али, такође, представљају потенцијал за спелеолошки туризам;

- водопад код Ракове Баре, вештако језеро крај Кучајне, извор киселе воде код Нереснице, клисура Брњице реке, смотра фолклора „Хољски мотиви“ представљају, поред виле краља Александра, потенцијале за развој туризма;

- терени погодни за развој излетничког, ловног и риболовног туризма;
- већа и развијенија места као нуклеуси развоја, поред Кучева, првенствено Раброво, Волуја, Турија и Нересница;

- повратници са рада у иностранству, као радна снага са новим искуствима и својим капиталом за улагање у мала и средња предузећа, итд.

II 2. Циљеви, принципи и концепција просторног развоја

Дефинисање циљева развоја

У складу са Просторним планом Републике Србије **општи циљ** организације и уређења простора јесте коришћење простора према потенцијалима природних и створених вредности и дугорочним потребама одрживог економског и социјалног развоја.

Дефинисање циљева, задатака, приоритета и механизма и инструмената имплементације просторног развоја и организације и уређења простора спада у најважније аспекте јединице локалне самоуправе и просторно планске науке, технике и политике.

II 2.1. Општи циљеви

У опште циљеве спадају:

1. уравнотежен друштвено-економски развој и искорењивање сиромаштва - посебно подстицање развоја сеоског подручја и њихових центара, уз изградњу, обнављање и одржавање инфраструктуре. Укључивање јединице локалне самоуправе Кучево (укратко: ЈЛС) у развојне токове Источног региона (са центром у Нишу), а самим тим и Србије;

2. демографска обнова - подстицањем раста/преокретом тренда негативног биолошког прираштаја у позитивни, и стварањем услова да се не само заустави одлив становништва већ и да се становништво са других територија и из дијаспоре постепено почне враћати;

3. унапређење квалитета живота - стварање услова за оживљавање природног прираштаја, повратак становништва, запошљавање, побољшање услова становања, бољу доступност различитим јавним сервисима и бољу интегрисаност становништва у развојне процесе;

4. одговорно управљање природним ресурсима и заштита околине - смањење konflikтата посебно, између тражње за природним ресурсима (земљишта, воде, предеојне целина и сл.) и њиховог очувања, као и сређивање катастра и земљишне књиге;

5. рационално коришћење земљишта - заштита пољопривредног и шумског земљишта од непланског и нерационалног ширења грађевинских парцела/површина, онемогућавање бесправне изградње, очување инфраструктурних коридора, и коришћење њихових компаративних предности за развој индустријских комплекса и индустријских паркова, зона и сл.;

6. повећање учешћа квалитетних, високих шумских састојина у укупном шумском фонду и повећање учешћа квалитетних пашњака

II 2.2. Специфични циљеви развоја и управљања развојем

Што се тиче појединих делатности основни/општи стратешки циљеви су:

- ојачати статус Кучева као индустријског центра кроз техничко-технолошко унапређење и бржи развој постојећих индустријских грана у приватном сектору;

- подстицати заједничка улагања са компанијама из развијених земаља, као најбржем путу за улазак модерних технологија и знања у домаћа предузећа и излазак на развијена инострана тржишта;
- привлачење директних страних инвестиција у изградњу нових производних линија/капацитета;
- стварање повољне (подстицајне) локалне климе/амбијента за све врсте страних улагања у индустрију Кучева.
- Кључно стратешко питање инфраструктурног опремања и **комуналног уређења** подручја општине јесте развој мреже општинских путева - приоритетно везних и сабирних путева, водопривредне инфраструктуре, телефоније и система управљања отпадом на руралном подручју општине.
- Највећи притисак на изградњу и највећу вредност имаће локације у ужој гравитационој зони општинског центра, као и у коридорима државних путева. Из тих разлога, у стратешком смислу, приоритетно треба обезбедити **планско усмеравање изградње и уређења простора** у тим функционалним целинама, не само планским документима, већ и другим средствима која стоје на располагању локалном нивоу управљања (правила градње, норме и стандарди грађења и комуналног опремања насеља, земљишна политика, накнаде за грађевинско земљиште и природне ресурсе и сл.).
- Једна од полазних основа јесте **заштита и рационално/одрживо коришћење природних ресурса**, нарочито дефицитарних (водних ресурса и енергетских извора) и стратешки значајних за развој и квалитет живљења (пољопривредно и шумско земљиште и шуме, минералне сировине).
- Тежиште је и на **унапређењу и заштити животне средине**, заштити и презентацији/промоцији природног и културно-историјског наслеђа, уз контролисану и селективну економску валоризацију природних, сломеничких и других културних вредности (културних и спортских манифестација, обичаја, светковина и сл.). То је уједно и основ за развој специфичне, препознатљиве туристичке понуде општине.
- У остваривању планског уређења и изградње простора и заштите природних ресурса и животне средине приоритет има уређење и рекултивација конова - сукцесивно у току, или по завршетку површинске експлоатације минералних сировина.

II 2.2.1. Природни услови

Пољопривредно земљиште и пољопривреда

Основни дугорочни циљ јесте очување и унапређење просторно хетерогених ресурса уз посебно уважавање есенцијалног значаја пољопривредних активности за очување и неговање природне разноврсности, богатства станишта и биодиверзитета, културних и свеукупних вредности општинске територије.

Овај општи циљ обухвата следеће **посебне циљеве**:

- 1) очување површина и плодности пољопривредног земљишта, ради задовољавања прехранбених и других потреба, материјалне и нематеријалне природе, садашњих и будућих генерација;
- 2) усклађивање начина коришћења пољопривредног земљишта с природним

- погодностима и ограничењима, с једне стране, и развојним потребама локалних заједница, с друге;
- 3) обезбеђење подршке опстанку породичних газдинстава на брдским и другим теренима с природним, инфраструктурним и економским ограничењима за вођење рентабилне пољопривредне производње;
 - 4) унапређење производње, понуде и пласмана високо квалитетних пољопривредно-прехрамбених производа;
 - 5) промовисање улоге и значаја мултифункционалне пољопривреде у политици интегралног управљања природним ресурсима, која је усмерена на опште побољшање стања животне средине и предела;
 - 6) повећање запослености и доходака сеоског становништва, паралелном подршком поларизацији аграрне структуре и диверсификацији економских активности на селу, посебно одрживог туризма и других комплементарних делатности, које су примерене локално специфичним природним, демографским и инфраструктурним условима; и
 - 7) успостављање партнерства локалних актера из јавног и цивилног сектора при утврђивању и спровођењу локалне стратегије/планова интегралног руралног развоја, којима се идентификују потребне мере подршке у погледу инвестиција на газдинствима, преузимања газдинстава од стране младих пољопривредника, стручне обуке, опстанка пољопривредне производње на подручјима суоченим са еколошким и/или инфраструктурним ограничењима, модернизације прераде и пласмана пољопривредних производа, развоја непољопривредних активности и унапређења услова живљења на селу и др.

Шуме, шумско земљиште и ловство

Општи циљ јесте **одрживо газдовање шумама**, које подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом обиму да се очува биодиверзитет, а да продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума буду на нивоу који задовољава одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе како на локалном, тако и на националном нивоу.

Основни циљеви уређења и коришћења шума и шумских земљишта јесу:

- 1) очување, заштита и унапређивање природних потенцијала шума; и
- 2) рационално вишенаменско коришћење шума.

Полазећи од основних циљева и стања шума на територији општине Кучево, **посебни циљеви газдовања шумама** јесу:

- 1) очување и заштита основних природних вредности, биодиверзитета и биоколошки лабилних система;
- 2) заштита изворишта водоснабдевања;
- 3) очување и унапређивање заштитне функције шуме, што на овој територији има посебни значај у контексту спречавања поплава и бујица;
- 4) трајна и максимална производња дрвета одговарајућег квалитета;
- 5) очување производног потенцијала станишта; и
- 6) рекреативно коришћење потенцијала шума на територији општине, усклађено са захтевима заштите изворишта водоснабдевања.

Посебни циљеви узгоја дивљачи и развоја ловства јесу:

- 1) повећање бројности, побољшање структуре (полне и старосне) популације, квалитета и густине настањености дивљачи у складу са природним условима ловишта;
- 2) побољшање природних услова станишта за све врсте дивљачи;
- 3) очување свих, а посебно ретких, проређених и угрожених врста из категорије трајно заштићених врста дивљачи; и
- 4) коришћење дивљачи за ловни туризам и рекреативне активности чланова ловачког удружења.

Воде и водопривредна инфраструктура

Основни **циљ** јесте интегрално коришћење, уређење и заштита водних ресурса на целом подручју општине Кучево, што подразумева вишенаменски систем који је оптимално уклопљен у окружење и усклађен са свим другим корисницима простора, а уједно је уклопљен и у водне системе вишег реда утврђене Водопривредном основом Републике Србије и Просторним планом Републике Србије.

Кључни циљеви и **критеријуми** интегралног коришћења, уређења и заштите водних ресурса су следећи:

- 1) трајно решење снабдевања водом свих насеља, са обезбеђеношћу општинског центра од 97% и применом норми снабдевања које се користе за планирање водовода у свету; и обезбеђеношћу сеоских насеља од 95%, повезивањем већине сеоских насеља на градски водовод, који на тај начин добија одлике регионалног (под)система;
- 2) трајно обезбеђење квалитета свих површинских и подземних вода задржавањем свих водотока на подручју општине;
- 3) заштита свих изворишта воде, приоритетно акумулација
- 4) потпуна санитација насеља, реализацијом групног канализационог система за Кучево и насеља у гравитационој зони и санитацијом осталих сеоских насеља у складу са локалним условима;
- 5) реализација малих ХЕ на водотоцима и гравитационим доводима на којима не угрожавају изворишта, друге водопривредне објекте и еколошке функције водотока;
- 6) ограничено коришћење локалних изворишта воде за наводњавање под следећим условима:
 - коришћење оних вода које су изван сливова који служе за снабдевање водом насеља;
 - коришћење малих акумулација, уз обезбеђивање гарантованог еколошког протока;
 - захватање подземних вода која нису део локалних изворишта за снабдевање насеља;

- коришћење воде само за плантажне културе које се могу наводњавати рационалном методом „кап по кап“;

10) антиерозиона заштита сливова, применом биолошких мера (пашумљавање, мелиорације пашњака) са функцијом заштите слива и смањење продукције наноса и довођење слива у продуктивно стање.

Минералне сировине

Основни циљ јесте рационално коришћење свих минералних (металичних и неметаличних) сировина на подручју општине Кучево.

Посебни циљеви одрживог коришћења минералних сировина јесу:

- 1) планско усмеравање и контрола даљег развоја експлоатације минералних сировина;
- 2) валоризација расположивих ресурса, утврђивањем укупних резерви и граничних капацитета експлоатације минералних сировина;
- 3) утврђивање граница истражних и експлоатационих поља у складу са начелима и налазима стратешке процене утицаја експлоатације минералних сировина на животну средину; као и на основу процене утицаја микролокацијског, зонског и просторног карактера експлоатације за свако експлоатационо поље;
- 4) рекултивација и ревитализација деградираних површина експлоатационих поља по завршетку или сукцесивно са напредовањем експлоатације.

II 2.2.2. Становништво, насеља и јавне службе

За остваривање основних стратешких циљева општине Кучево неопходна је реализација следећих оперативних/посебних циљева и задатака:

а) Унапређење демографске обнове/подмлађивање захтева да се:

- побољша и плански осмисли техно-економско, инфраструктурно и комунално опремање да би се постигла већа мобилност објективних и субјективних фактора привређивања;
- подручје јаче просторно интегрисе и уреди да би се смањио степен изолованости и аутохтоности подручја;

извршити реорганизовање друштвених и управљачких институција и служби да се и са социјалног аспекта повећа квалитет живота и просперитет насељеног становништва и на тај начин створе услови једнакости.

б) социјално-здравствена заштита и помоћ старијим грађанима, посебно старачким самачким и двочланим домаћинствима, уз укључивање у програме збрињавања старих (коришћењем компензација/накнада за те активности, коришћењем и наслеђивањем имовине ових домаћинстава и других могућности).

в) Квалитативни вид у р б а н и з а ц и ј е:

- равномернији развој целе општинске територије, посебно сеоских насеља;

- изградња инфраструктуре на сеоским подручјима (асфалтни путеви, водовод и др.);

Привредне делатности

У циљу развоја привреде на подручју општине Кучево, треба радити на следећим активностима:

а) Унапређење функционалности ефективности и ефикасности рада локалне управе у циљу стварања локалне управе оријентисане ка привреди:

- дефинисање јасних процедура за обављање посла;
- умрежавање функција економског развоја општине у националне и интернационалне мреже економског развоја.

в) Развој механизма подршке приватном сектору:

- подршка у областима увођења нових технологија, извозне оријентације и стандардизације (програм подршке и промоције извоза);
- подршка сектору малих и средњих предузећа (програм подршке расту постојећих и оснивању нових предузећа, као подршка за промену и унапређење бизнис климе);

г) Привлачење директних инвестиција:

- подршка развоју пословних удружења, кластера и др.
- обимом и структуром инвестиција решавају се основна питања привредног развоја као што су структура производње, правци ширења и динамика развоја појединих сектора привреде;
- технички и органски састав основних производних фондова, терцијарни размештај производних снага и њихов раст (повећати обим инвестиција, ефикасност и осмислити адекватну структуру која даје најбоље резултате);
- привлачење директних, а нарочито страних директних инвестиција, како гринфилд, тако и браунфилд, с обзиром на недовршен процес приватизације већих привредних предузећа у општини;
- развијати предности за инвестирање у Србији, а посебно створене и нове предности за инвестирање у Кучеву (порези, кредити, увоз производне опреме, увоз сировина, царине, подстицајне мере у области закупнине земљишта за производне делатности, понуда и припрема већег броја локација за изградњу, маркетинг и сл.).

д) Подизање нивоа конкурентности општине Кучево на тржишту страних инвестиција:

- препознатљивост Кучева као инвестиционе дестинације;
- израда, усвајање и реализација инвестиционих планова;
- развој регионалне и локалне инфраструктуре за привлачење (модернизација регионалних и локалних путева, изградња појединачних и колективних уређаја за пречишћавање отпадних вода, доградња и завршетак изградње водовода у сеоским насељима и сл.);
- подршка процесу оснивања индустријских и технолошких паркова.

е) Развој концепта о д р ж и в о г развоја кроз партнерство привреде и локалне самоуправе (тзв. „јавно-приватно“ партнерство):

- дефинисање концепта локалног економског развоја;
- развој концепта глобалне конкурентности привреде општине;
- подизање квалитета услуга у терцијарном сектору;
- развој спортске инфраструктуре у општини.

ж) Побољшање и м и ђ а општине у циљу привлачења директних инвестиција:

- брендирање Кучева;
- унапређење услуга које пружа локална самоуправа инвеститорима и грађанима.

з) Усмеравање развоја љ у д с к и х ресурса према потребама тржишта рада и циљних извозних сегмената привреде:

- подршка развоја нових знања и вештина;
- дефинисање развојних планова запошљавања и активних мера;
- партнерски приступ у циљу повећања могућности за веће запошљавање (програми).

и) Повећање предузетничких капацитета стварањем савремених профила менаџера:

- унапређење предузетничких знања и вештина постојећих и потенцијалних предузетника;
- развој механизма подршке и пружање услуга предузетницима у области људских ресурса.

ј) Развој и н ф р а с т р у к т у р н и х система у функцији развоја привреде:

- подршка инвестицијама у инфраструктурне система и системе за заштиту животне средине;
- унапређење система и процеса правне регулативе у области развоја инфраструктуре;
- плански приступ инфраструктурном развоју.

к) Обезбеђење финансијских ресурса за реализацију стратешких циљева:

- рационално користити своју имовину и постојеће финансијске ресурсе;
- јачање финансијско-инвестиционог потенцијала из сопствених изворних прихода и партнерством са приватним сектором, посебно на стратешким/капиталним и н ф р а с т р у к т у р н и м пројектима важним за економију и функционисање општине Кучево у целини;
- користити инструменте фискалне, земљишне и комуналне политике за привлачење и усмеравање ка браунфилд и гринфилд инвестицијама и сл.

Развој пољопривреде базирати путем ревитализације села кроз:

- развијену комуналну привреду и инфраструктуру;
- већу производњу здраве хране за потребе становништва и потребе сировина за прерађивачке капацитете у прехранбеној индустрији;
- повећању извоза и проширењу тржишта;
- рационално коришћење пољопривредног земљишта у складу са његовим природним карактеристикама.

Т р г о в и н а као привредна делатност доприноси убрзању привредног раста, равномернијем локалном развоју привреде, ширењу тржишта, побољшању животног стандарда и усмеравању савремених токова урбанизације. У том циљу потребно је:

- изградити савремену структуру трговине и трговинске мреже која ће бити у функцији развоја модерне тржишне привреде а тиме и у интересу произвођача и потрошача;
- модернизовати трговину кроз електронско пословање, уз примену савремене рачунарске технике и телекомуникација на бази јединствених међународних стандарда;
- изградити модеран трговински менаџмент и трговински маркетинг по систему сатисфакције произвођача и потрошача и кроз ширину асортимана и снабдевености.

С обзиром да Кучево располаже и т у р и с т и ч к и м мотивима (мотив пре свега: четири пејине - Церемошња, Гаура Веи, Гаура Маре и Равниште, као и део клисуре Брњичке реке, водопад код Ракове Баре, река Пек и минерална вода код Нереснице, тј. природне лепоте, чист ваздух, здрава животна средина, аутентични и специфични обичаји, културна дешавања ...), у циљу развоја туризма и угоститељства, потребно је следеће:

- Извршити структурно и квалитативно трансформисање и прилагођавање туристичко-угоститељске понуде променљивим захтевима тражње, у циљу стварања услова за бржи развој домаћег туризма;
- Укључити се у савремене токове међународног угоститељско-туристичког тржишта;
- Постигли висок ниво укупне организованости и ефикасности управљања развојем у угоститељству и туризму;
- Развијати савремене трендове у туризму (рурални, екотуризам, ловни и риболовни, спелеолошки) и остварити интеграцију пољопривреде, угоститељства и туризма.

Поред основних и посебних/оперативних циљева и задатака специфични циљеви развоја и управљање развојем захтевају да се:

а) изградњом институционалног оквира за управљање целокупним социо-економским развојем општине треба омогућити формирање планерских, менаџерских и других институција;

б) завршетак процеса транзиције лок аланих економских система, кроз приватизацију, реструктурирање и стечај, очекује ускоро, нарочито у индустрији;

в) уградња т р ж и ш н о г механизма у обављању јавних делатности и промоција приватно-јавних и цивилних партнерстава омогућиће да се оствари трошкова ефикасност у управљању овим институцијама, итд.

Утврђени циљеви развоја су међусобно у конфликту о чему посебно ваља водити рачуна, али се та конфликтност мора подвргнути настојањима да се повећа степен активности, односно запослености становништва и тиме економске снаге и стабилности домаћинства будући да је бржим стварањем економског богатства и растом народног дохотка једино могуће разбити постојећи обруч н е д о в о љ н е развијености, заосталости и сиромаштва, и ако не зауставити, оно бар ублажити емиграционе и депопулационе токове.

Мрежа насеља

Предвиђен је модел **концентрисано децентрализованог** развоја у простору, који подразумева развој активности и услуга не само у општинском центру, већ и у микроразвојним центрима у мрежи насеља.

Овај вид дисперзије заснива се на повећаној доступности коју обезбеђује, у првом реду, квалитетнија локална путна мрежа. Концентрисан развој појединих функција и активности у општинском центру, појасевима дуж улазно-излазних праваца у град и у микроразвојним центрима у мрежи насеља подразумева повећање густина настањености и изграђености и интензитета коришћења простора, што би требало да омогући заштиту квалитетног пољопривредног земљишта, водних и других ресурса и вредности у простору.

Полазећи од предвиђеног модела развоја, основни **циљеви** организације мреже насеља на подручју општине Кучево су:

- 1) развој субрегионалних функција Кучева и јачање његове улоге и значаја у мрежи насеља Браничевског округа;
- 2) повећање квалитета живљења и доступности сеоског подручја;
- 3) развој средњих и малих предузећа у насељима која имају локационе погодности и интерес за развој МСП;

За реализацију ових циљева неопходне су **активности** усмерене на:

- развој терцијарно-квартарног и секундарног сектора и различитих институција (развојних, информатичких, културнообразовних и др.)
- контролисање коришћења и изградње простора периурбане зоне, нарочито на улазно-излазним правцима у град, уз санацију и урбану регулацију непланске изградње;
- селективну децентрализацију појединих економских активности, пре свега малих и средњих предузећа и микро-бизниса у секундарном и терцијарном сектору у микроразвојне центре у мрежи насеља и поједина насеља са одговарајућим локационим погодностима;
- побољшање доступности (саобраћајне и телекомуникационе) и опремљености насеља комуналном инфраструктуром;
- задржавање млађих контингената становништва у сеоским насељима, подстицањем развоја крупнијих газдинстава фармерског типа и омогућавањем њиховог запошљавања и samozapošljavanja у туризму, услугама, водoprивреди, експлоатацији и преради минералних сировина и другим економским активностима; и

Јавне службе

Основни **циљ** развоја јавних служби јесте остваривање једнаких права за све грађане у погледу образовања, здравствене и социјалне заштите, као и доступности управних, културних и спортских садржаја.

Посебни циљеви развоја и организације јавних служби јесу:

- 1) даљи развој и диверзификација услуга јавних служби у домену здравствене и социјалне заштите, културе, образовања и васпитања, спорта, информатике и др.;
- 2) уједначавање доступности јавних служби свим корисницима, повећањем квалитета услуга и доступности објеката и услуга јавних служби на сеоском подручју;
- 3) рационализација мреже објеката основног образовања и побољшање квалитета образовног процеса, уз увођење специјализованог и субвенционираног превоза ученика;
- 4) флексибилнија организација услуга и мреже објеката јавних служби (у јавном и приватном сектору), којом ће се омогућити равноправно коришћење за све категорије корисника; и
- 5) стимулисање инвестиција и донација приватног сектора у развој јавних служби преко гарантованог минимума норматива за потребан простор, опрему и средства који обезбеђује републички и/или локални ниво управљања.

II 2.2.3. Инфраструктура

Саобраћај

Путна мрежа представља основ привредног и социјалног живота становништва. Тако да је основни циљ добре путне мреже демографски опоравак на основу одрживог економског, социјалног и културног развоја. Специфични циљеви развоја саобраћаја и саобраћајне инфраструктуре на подручју општине јесу:

- реконструкција и доградња постојаће мреже државних путева првог и другог реда
- реконструкција и доградња мреже локалних путева
- електрификација пруге на делу од Пожаревца преко Кучева и Мајданпека до Вражогрнца системом вуче 25kV, 50Hz
- развој железничког саобраћаја, ремонт пружних и станичних колосека и објекта
- обезбеђивање слободног профила UIC-C
- осавремењивање сигналних и телекомуникационих постројења железнице
- побољшање квалитета и нивоа услуга постојаће путне мреже
- регулисање транзитног саобраћаја
- стварање коридора за развој локалне мреже путева
- регулисање укрштаја државних путева I и II реда и општинских путева
- регулисање укрштаја различитих видова саобраћаја
- побољшање саобраћајне повезаности на локалном окружењу
- подизање нивоа безбедности у саобраћају
- подизање нивоа услуга у масовном превозу путника
- уочавање и издвајање коридора за саобраћај бицикала

Енергетска инфраструктура

Основни циљеви развоја електроенергетске инфраструктуре су:

- Изградња недостајућих електроенергетских објеката, пре свега примарних објеката као што је Т.С. 110/35 кV Нересница и Т.С. 35/110 кV „Раброво“ снаге

1x4 (2x4) Mvp, чиме ће се задовољити потребе потрошача за електричном енергијом

- Повећање поузданости напајања ел. енергије, отклањањем слабих тачака у Е.Д. систему што се постиже:
 - o Заменом SN и NN мреже на дрвеним стубовима са мрежом на бетонским стубовима
 - o Повећањем пресека проводника и заменом проводника са кабловским снопом чиме се елиминише утицај растина
 - o Заменом некавалитетне опреме у Т.С. чиме се смањује број кварова односно повећава поузданост напајања
 - o Смањивању дужине напојних водова до потрошача ел. енергије што доводи до смањења падова напона и тиме побољшава квалитет напајања и елиминишу превелики губици ел. енергије у преносној односно електродистрибутивној мрежи
 - o Стварање услова за даљински надзор и управљање електроенергетским објектима са изградњом диспетарског центра, што ће омогућити брже интервенције код отклањања кварова и бољи увид у стање електроенергетских објеката.
 - o Реконструкција и модернизација уличне расвете, уградњом савремених светлосних извора – светиљки које ангажују мању потрошњу електричне енергије, уз већу ефикасност осветљења

Телекомуникације и поштански саобраћај

Посебни циљеви развоја телекомуникационе мреже и поштанског саобраћаја јесу:

- 1) модернизација постојеће телекомуникационе мреже у насељима где је то економски и технички прихватљиво;
- 2) изградња технички квалитетније и поузданије телекомуникационе мреже, посебно ка насељима на западном и јужном делу подручја општине;
- 3) обезбеђење широког спектра различитих телекомуникационих сервиса и услуга постојећим и новим корисницима (директан приступ Интернету путем инсталације ADSL и SHDSL портова, кориснички сервис од POTS-а до ATM/IP, и др.);
- 4) побољшање покривености пријема канала и квалитета мреже радио и ТВ сигнала;
- 5) интегрисано управљање телекомуникационом опремом и сервисима;
- 6) отвореност мреже за будуће системе (који подржавају сервисе базиране на технологијама као што су VDSL, Gigabit Ethernet, и др.); и
- 7) побољшање мреже поштанског саобраћаја подизањем квалитета услуга у постојећим јединицама и отварањем нових поштанских јединица.

Објекти заједничке комуналне потрошње

Управљање комуналним отпадом

Основни циљ јесте успостављање савременог система управљања отпадом и његово усклађивање са регионалним концептом управљања комуналним отпадом у складу са препорукама Националне стратегије управљања отпадом, програмом приближавања ЕУ и актуелним европским и светским трендовима у овој области. До сада, отпад са територије целе општине је депонован на постојећој општинској санитарној депонији.

Анализом хидрогеолошких параметара добијених на бази изведених истраживања, утврђено је да локација сметлишта представља део јединственог хидрогеолошког системашире алувијалне равни Пека у том подручју (извориште Млака). У условима даљег даљег неконтролисаног одлагања смећа и даљег ширења сметлишта, постоји реална могућност загађења изворишта Млака штетним садржајима из подручја сметлишта

Посебни циљеви управљања комуналним отпадом јесу:

- 1) затварање, санација и рекултивација постојећег сметлишта - општинске депоније) која се простира линијски дуж пута у долини реке Пек;
- 2) смањење количине отпада и повећање обима поновне употребе;
- 3) затварање, санација и рекултивација локалних сметлишта у руралним подручјима (а у каснијим фазама и општинске депоније) која се простиру линијски дуж путева или су сконцентрисана у долини рек Пек;
- 4) санитарно безбедан третман депоновања комуналног отпада са руралног подручја на сабирне трансфер станице у близини места настанка, а потом на централну-регионалну депоније за ово подручје;
- 5) елиминисање комуналног отпада у постројењима за рециклажу;
- 6) сакупљање и прерада крупног отпада од стране специјализованих организација, које ће га као сировински отпад достављати одговарајућим фабрикама на прераду;
- 7) дефинисање програма за едукацију становништва и развијање јавне свести о потреби еколошког управљања комуналним отпадом;
- 8) дефинисање правног и институционалног оквира, техничких и економских аспеката управљања комуналним отпадом, као и децентрализација ингеренција за управљање отпадом ка микроразвојним центрима на руралном подручју.

Гробља

Посебни циљеви уређења и развоја гробља јесу:

- 1) додатно опремање постојећег градског гробља;
- 2) планско проширење, адекватно уређење, санирање и одржавање гробља на урбаном и руралном подручју општине;
- 3) изградња капела на сеоским гробљима, где за то постоје услови;
- 4) редифинисање система управљања сеоским гробљима и давање ингеренција локалним заједницама, односно одговарајућим јавним предузећима;
- 5) детерминисање локације за сточно гробље на територији општине и уређење одговарајућег простора, који испуњава услове за обављање безбедног уклањања угинуле стоке.

Пијаце

Посебни циљеви уређења и развоја пијаца јесу:

- 1) адекватно уређење и одржавање постојеће сточне пијаце ;
- 2) уређење постојећих зелених пијаца у општинском центру и нове мање пијаце, уз

побољшање хигијенских услова функционисања објекта

- 3) решење саобраћајне регулације у околини пијаца, обезбеђивање адекватног приступа доставним возилима и повећање броја паркинг места у непосредној околини пијаца.

Заштита животне средине

Просторним планом Републике Србије у домену заштите животне средине утврђени су следећи општи циљеви:

- 1) очување квалитета животне средине; и
- 2) рационално коришћење природних ресурса, нарочито необновљивих или делимично обновљивих.

Полазећи од утврђених општих циљева, **посебни циљеви** и начела заштите животне средине од загађивања су следећи:

- Управљањем комуналним отпадом (разврставање, смањење, поновно коришћење и рециклажу отпада) на модеран и савремен начин, кроз реализацију трансфер станице са рециклажним двориштем и затварање и санација постојеће депоније поред Пека;
- Смањењем емисије аерозагађења и буке из саобраћаја измештањем транзитног саобраћаја кроз реализацију обилазница;
- Побољшањем спровођења прописа о животnoj средини у индустрији увођењем ефективних регулаторних мера и економских подстицаја;
- Инвестиционо технички програми морају да садрже техничко - технолошко решење за минимизирање емисије загађујућих материја у животну средину, а према важећим нормама и стандардима.
- ревитализација и рекултивација површинских копова експлоатације минералних сировина, постојећих деградираних површина или по завршетку експлоатације;
- Побољшањем информисања и едукацијом становништва за заштиту животне средине;
- Обезбеђењем учешћа јавности у доношењу одлука које могу имати утицаја на квалитет животне средине. Успостављањем информационог система природних вредности и живот-не средине

Заштита природних и непокретних културних добара

Посебни циљеви заштите природе и природних добара, као сегмента укупног система заштите животне средине, јесу:

- спровођење мера заштите на добима која су заштићена или у поступку заштите,
- валоризација локалитета који су станишта природних реткости-*спелеолошки*, локалитета с очуваним шумским састојинама, станишта и фонда ретких биљних и животињских врста и њихових заједница.
- Валоризацијом целокупног планског подручја са аспекта заштите природе и животне средине, како би се издвојила посебна подручја која заслужују посебне мере заштите животне средине - као подручја посебних природних вредности (Хомолске планине и Кучајске планине)
- афирмација и унапређење културно-историјског наслеђа.
- ревалоризацијом простора и објеката доћи до нових просторних потенцијала који ће се интегрисати у савремене токове живота као највиши степен заштите.

Посебни циљеви заштите непокретних културних добара на подручју општине су:

- 1) обављање систематских истраживања, утврђивања статуса и категоризације непокретних културних добара за народно грађитељство, археолошка налазишта и друге валоризоване објекте на подручју општине;
- 2) утврђивање заштићене околине непокретних културних добара и зона са диференцираним режимима заштите, коришћења и изградње простора, којима ће се, поред забрана, утврдити и могућности за развој комплементарних активности (туризма, пољопривреде и сл.) и изградњу простора у функцији презентације културног наслеђа и развоја локалне заједнице;
- 3) спровођење интегралне заштите непокретних културних добара, простора заштићене околине и зона заштите; и
- 4) повећање доступности непокретних културних добара, побољшањем квалитета локалне путне мреже и презентације јавности.

Заштита од елементарних непогода

Основни циљ заштите подручја општине Кучево од елементарних непогода јесте унапређење безбедности становништва, то јест заштита економске, енергетске, социјалне, здравствене, информативне, еколошке и сваке друге безбедности појединца и заједнице.

Посебни циљеви заштите од елементарних непогода на подручју општине Кучевосу:

- 1) успостављање стратегије прихватљивог ризика од присутних облика угрожености, политике и адекватног институционалног организовања заштите од елементарних непогода на локалном нивоу;
- 2) превенција и санација појаве клизишта;
- 3) предузимање антиерозионих мера на површинама угроженим ерозијом;
- 4) примена принципа и мера асеизмичне изградње;
- 5) предузимање мера противпожарне заштите у изградњи и уређењу простора, нарочито насеља и шума и др.